

ROBERT MICHAEL BALLANTYNE • **Mercan Adası**

The Coral Island. A Tale of Pacific Ocean

İletişim Yayınları 3265 • İletişim Klasikleri 163

ISBN-13: 978-975-05-3460-7

© 2023 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2023, İstanbul

DIZI YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

YAYINA HAZIRLAYANLAR Necdet Dümelli, Barış Özkul, Güneş Akkor

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ F.W. Bartholomew,

“İskoçya Highlands Loch Lomond Gölü”, 1878

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Begüm Hazar Keleş

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

ROBERT MICHAEL BALLANTYNE

Mercan Adası

Bir Büyük Okyanus Hikâyesi

The Coral Island
A Tale of Pacific Ocean

ÇEVİREN *Ali Benice*

MURAT BELGE'NİN ÖNSÖZÜYLE

ROBERT MICHAEL BALLANTYNE 24 Nisan 1825'te yayıncı ve editör Alexander Thomas Ballantyne ile Anne Ballantyne'in dokuzuncu çocuğu olarak İskoçya'nın Edinburgh şehrinde doğdu. Ailesinin ekonomik durumu elvermediği için çocukluğunda düzenli bir eğitim alamadı. 16 yaşında çalışmaya başladığı Hudson's Bay Şirketi tarafından gönderildiği Kanada'da altı yıl kaldı; yerlilerle kürk ticareti yaparken sonraları eserlerine konu edeceği birçok manzaraya, Kızılderililer ve Eskimoların yaşam koşullarına tanıklık etti. İskoçya'ya dönüşünde bir demiryolu şirketinde çalıştıktan sonra Thomas Constable & Co yayınevine ortak oldu. 1856'dan itibaren sadece yazı yazarak hayatını kazanmaya başladı. 1866'da Jane Grant ile evlendi ve bu evlilikten altı çocuğu oldu. Yayımlanan yüzden fazla kitabıyla fantastik serüven edebiyatının gelişimine büyük katkılar yaptı. Özellikle çocuklar arasında kalabalık bir okur kitlesine kavuştu. Kitaplarına malzeme toplamak için sık sık seyahat etti. 1883'te yaklaşık elli yıl boyunca yaşadığı Edinburgh'dan ailesiyle birlikte ayrılıp Londra'ya yerleşen Ballantyne, tedavi için gittiği İtalya'da 1894'te vefat etti ve Roma'daki Protestan mezarlığına defnedildi. 1857'de yayımlanan *Mercan Adası*'yla dünyaca ünlü bir yazar haline gelen Ballantyne'in en bilinen eserleri şunlardır: *The Young Fur-Traders* (1856), *The World of Ice* (1859), *Ungava: a Tale of Eskimo Land* (1857), *The Dog Crusoe* (1860), *The Lighthouse* (1865), *Fighting the Whales* (1866), *Deep Down* (1868), *The Pirate City* (1874), *Erling the Bold* (1869), *The Settler and the Savage* (1877).

İÇİNDEKİLER

ROMANA DAİR GÖRSELLER.....	7
KRONOLOJİ.....	13
ÖNSÖZ / MURAT BELGE.....	27

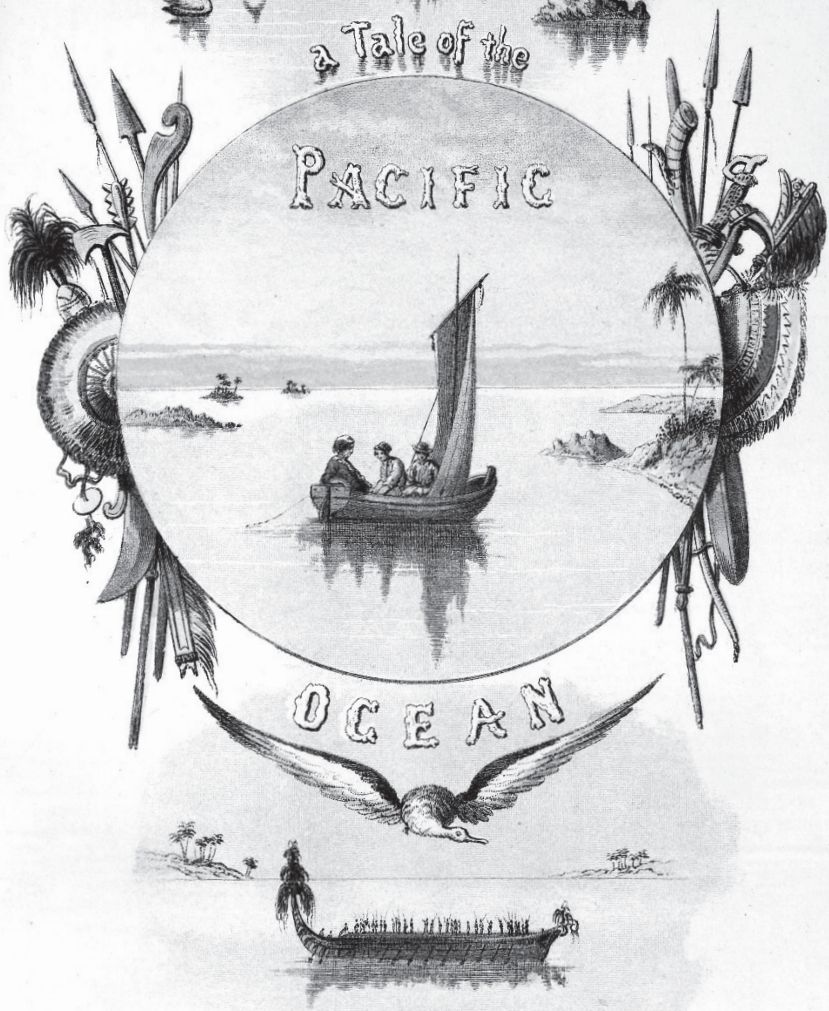
Mercan Adası

THE
CORAL ISLANDS

a Tale of the

PACIFIC

OCEAN

Önsöz

Burada anlatacağım harikulade maceraları yaşıadığım sıralarda henüz yeniyetmeydim. Çocukların kitabımı okurken sayfalardan kıymetli dersler çıkarmalarını, keyif almalarını, faydalanmalarını ve olabildiğince eğlenmelerini içtenlikle umuyor ve çocuksu hislerimin bendeki hatıralarından da güç alarak bu hikâyeyi özellikle onlarla paylaşmak istiyorum.

Eklemek istediğim bir şey daha var. Okurlar arasında karamsarlıktan ve suratsızlıktan keyif alan, eğlenenin doruğuna çıkmaya niyetlenmeyecek çocuklar ve yetişkinler varsa, kapağını kapatıp kitabı rafa kaldırmaları için onları şimdiden uyarmam gerekir. Çünkü bu onlara göre bir hikâye değil.

AVARE RALPH

Birinci Bölüm

**Başlangıç – Hayatımın ilk yılları, kişiliğim –
Yabancı topraklarda yaşayabileceğim maceralara
susamışlığım ve denize açılma arzusuna kapılışım.**

Gezinmek en büyük tutkum, hayatımın neşesi, varlığımın gün ışığı olmuştur her zaman, ki hâlâ da öyledir. Ben hep bir gezindim, çocukken de, gençliğimde de, erkeklığe adım attığımda da; kendi memleketimin ağaçlık vadilerinde ya da dağlarında, bayırlarında sıkışıp kalan basit biri değil, bu uçsuz bucaksız dünyada yol kateden biri.

Fırtınalı, hoyrat, karanlık bir geceydi doğduğum gece, sonsuz Atlas Okyanusu'nun köpüren böğründe. Babam bir gemi kaptanıydı; onun babası da gemi kaptanıydı; büyük büyük babam da bahriyeliydi. *Onun* babasının hangi mesleğin erbabı olduğunu ise kimse tam olarak bilmiyor; fakat benim canım annem, bir deniz asteğmeni olduğunu iddia ederdi, ki onun anne tarafından dedesi de kraliyet donanmasında amiralmiş. Her neydiyse, geriye gittikçe ailemizin köklerinin engin ve ıslak çölle aralarında her daim sağlam bir bağ olduğunu görüyorduk. Hem de bu her iki ebeveynim için de geçerliydi; zira annem de babama uzun deniz yolculuklarında her zaman eşlik ederdi, o da böylelikle hayatının büyük bir kısmını açık sularda geçirdi.

Sanırım ben de gezinme âdetini bu şekilde miras edindim, yaradılışımdan ötürü. Babam ben doğduktan kısa bir süre sonra, yaşlandığı için emekliye ayrılıp denizcilik hayatını geride bı-

raktı, İngiltere'nin batı sahilindeki küçük bir balıkçı kasabasında bir kulübe satın aldı ve ikinci baharını geçirmek üzere, kendisine yıllar boyu ev sahipliği yapan denizin kıyılarında bir yere yerleşti. Beni içten içe yiyen gezme içgüdülerimse çok geçmeden kendini göstermeye başladı. Küçük çocuksu bacaklarım bir süredir gelişip güçleniyordu, tombul dizlerimi yere sürüp üzerlerinde sürünmekten gına gelmişti artık, ben de bu yüzden ayağa kalkıp bir yetişkin gibi yürümek için ilk çalışmalara başladım; ancak bu denemelerin hepsi, beklenmedik bir şekilde, sertçe ve aniden yere oturmamla sonuçlandı maalesef. Bir gün anneciğimin yokluğundan faydalanıp bir deneme daha yaptım ve en sonunda kapı eşiğine kadar ulaştım, ardından da babamın kulübesinin kapısının önündeki çamurlu suyun içine düştüm. Ah, zavallı annemin beni geveze ördeklerin arasında debelenirken bulduğu zaman yaşadığı korkuyu ve sırlıslık olmuştuk kıyafetlerimi üzerimden çıkarıp beni yıkarken gösterdiği hassasiyeti dün gibi hatırlıyorum! O günden sonra, önce başına buyruk gezintilerimin sıklığı, büyüdükçe de mesafesi arttı, ta ki ben bütün sahili ve fakirhanemizin çevresindeki ağaçlığı boydan boya aşana ve babam tarafından bir ticaret gemisine miço olarak verilip de denize salınmamla birlikte durulana dek.

Limanlarda demirmek ve memleketimin kıyılarında gezinmek beni ancak birkaç yıllığına tatmin edebildi. Vaftiz adım Ralph'ti, yol arkadaşlarımsa gezilerimiz sırasında sık sık belli ettiğim seyahat tutkumun bir sonucu olarak, ismimin başına Avare'yi eklediler. Avare gerçek adım değildi tabii ki, ama kimse bana başka türlü hitap etmediği için eninde sonunda ne zaman biri beni bu şekilde çağırsa cevap vermeye başladım; hem kötü isim de değildi hani. Kendimi okuyucularına Avare Ralph olarak tanıtmakta bir sakınca görmüyorum. Gemideki arkadaşlarım nazik, iyi yürekli insanlardı ve onlarla çok iyi geçindim. Ara sıra benimle eğlenir, dalga geçerlerdi elbet, ama asla art niyetle değil; bazen Avare Ralph'in "garip, antika biri" olduğunu söylediklerini de işitirdim. İtiraf etmeliyim ki bu beni oldukça şaşırttı, ne demek istediklerine uzun süre kafa yorar, ancak beni antika bulmalarının sebebine dair ikna edici bir sonu-

ca bir türlü ulaşamazdım. Sessiz bir genç olduğum ve biri benimle konuşmadığı sürece çıt çıkarmadığım doğrudu. Üstelik arkadaşlarımın yaptıkları şakaları da hiçbir zaman anlayamıyordum, neden komik olduklarını açıkladıkları zamanlarda bile: Bu endişe verici donukluğum tasalanmama sebep oluyordu. Ben de ne zaman birilerinin benim anlayamadığım bir nokteye güldüğünü fark edecek olsam, gülümseyip halimden memnun görünmeye çalışarak durumu kurtarmaya çalışmaya başladım. Bazı şeylerin tabiatlarını, işleyişlerini ve onlara nelerin sebep olduğunu sorgulamaya da çok meraklıydım, bunlara kafa yorarken dalıp gittiğim de sıkı. Fakat bu anlattıklarımın hiçbiri bana doğadışı gibi gelmiyordu ve yol arkadaşlarımın bana “antika biri” demelerine hiçbir şekilde anlam veremiyordum.

Eh, ticaret işiyle uğraşırken dünyanın her bir köşesini gezip tozmuş çok sayıda denizciyle karşılaştım ve hiç çekinmeden itiraf edebilirim ki, onların yabancı topraklardaki çılgın maceralarını dinledikçe, heyecandan kalbim göğsümde çıkacakmış gibi hissedirdim – içinden geçtikleri dehşet verici fırtınaları, zor paçayı kurtardıkları korkunç tehlikeleri, hem karada hem de denizde gördükleri muhteşem yaratıkları ve ziyaret ettikleri sıradışı topraklar ile insanları. Ancak bana bahsettikleri yerler arasından hiçbiri, hayal gücümü Güney Denizlerindeki Mercan Adaları kadar etki altına almadı. Bana mercan isimli küçük bir böcek türü tarafından oluşturulmuş, neredeyse yıl boyu yaz mevsimi yaşanan binlerce güzel ve toprağı verimli adadan bahsettiler – ağaçları sürekli bereketli ve sulu meyvelerle yüklü, iklimi her daim hoş. Fakat gariptir ki, Kurtarıcımızın varlığının müjdelendiği bazı şanslı adaları saymazsak, buraların insanları saldırgan ve kana susamış vahşilerden müteşekkil. Bu heyecan verici anlatılar zihnimi öyle büyük bir güçle etkiledi ki, on beş yaşıma gelir gelmez Güney Denizlerine bir yolculuk yapmaya karar verdim.

Sevgili ailemi beni salmaları konusunda ikna ederken akla kararı seçmedim değil. Fakat babam, ticaret işinde kalsaydı asla muazzam bir kaptan olamayacağını kendisine hatırlatmamla beraber dediğime geldi ve onun onayını alabildim. Anneciğim

ise babamın ikna olduğunu gördükten sonra bana karşı çıkmayı bıraktı. “Ah, fakat Ralph,” dedi, ona veda ettiğim gün, “en yakın zamanda bize geri dön oğulcuğum, zira yaşılanıyoruz, ne kadar ömrümüz kaldığını kim bilebilir?”

Ben sevgili ailemden ayrılırken yaşananları uzun uzun anlatarak okurlarımın zamanını çalmayacağım. Babamın beni, *Ok* isimli gemisiyle Güney Denizlerine yol alacak, eski dost meclisinden kalma bir ticaret gemisi kaptanının emrine verdiğini söylemem yeterli olacaktır. Annemden de bir hayır duası aldım, elime küçük bir İncil tutuşturdu; benden son isteği, içinden her gün bir bölüm okumam ve dua etmeyi aksatmamam oldu. Ben de gözümde yaşlarla, bu dileğini yerine getireceğime dair ona söz verdim.

Kısa süre sonra heybetli, sağlam bir gemi olan ve Büyük Okyanus’a doğru yelken açmaya hazırlanan *Ok*’un güvertesindeydim.